

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Millî Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **14.07.2023**



Ali GÖKÇEK

İstanbul Milletvekili

Anayasa'nın 42. maddesinde "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz", "İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur" hükümleri yer almaktadır. Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) "Eğitim ve öğretim hakkının engellenmesi" başlığı altında yer alan 112. Maddesinde de "Kişinin eğitim ve öğretim hakkını kullanmasına engel olunması hâlinde, fail hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur" denilmektedir. Yine TCK'nın 233. maddesinde de "Aile hukukundan doğan bakım, eğitim veya destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi, şikâyet üzerine, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" hükmü bulunmaktadır.

İlköğretim ve Eğitim Kanununun 46. Maddesinde ise "Her çocuk, mecburi ilköğrenim çağına girdiği öğretim yılı başında 3'üncü madde gereğince ilköğretim okuluna kayıt ve kabul edilir. Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilköğretim okuluna yazdırmakla yükümlüdür." İfadesi yer almaktadır. İlgili kanuna göre her yıl derslere başlamadan en az 15 gün önce muhtarlar ile okul müdürleri iş birliği sonucunda mecburi öğrenim çağına bulunan çocuklar tespit edilmekte, okula yazdırılmayanlar okul müdürleri tarafından otomatik kaydedilmekte, okula devamı konusunda veliye bildirim gönderilmektedir. Öğrencinin velisinin yanı sıra mülki amirler, ilköğretim müfettişleri ve zabıta teşkilatı da çocuğun mecburi ilköğretim kurumuna devamını sağlamakla yükümlü kılınmıştır. Tüm uyarılara rağmen çocuğunu okula göndermeyen veliye, çocuğun okula gitmediği her gün için 15 TL para cezası verilmektedir. Buna rağmen yine göndermeyenlerin 500 TL idari para cezası ödemesi gerekmektedir. Ancak günümüz koşullarında kanunda belirtilen parasal cezanın caydırıcılıktan hayli uzak olduğu ortadadır. Bu da çeşitli sebeplerle eğitim hakkından mahrum kalan çocuk sayısını artırmaktadır. Yetkililerin gerekli hassasiyet ve takibi yapması, çocuğunu okula göndermeyen ailelerin ivedilikle tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması çocukların eğitim hayatlarının sekteye uğramaksızın devam etmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede;

1. Son 10 yılda mecburi eğitim hakkından mahrum bırakıldığı tespit edilen çocukların sayısının yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Bu çocukların cinsiyete göre dağılımı nasıldır?
3. Çocuğunu okula göndermediği için ilgili kanunlar gereğince yaptırım uygulanan veli sayısı kaçtır?
4. Cezai yaptırım uygulanmasının ardından eğitim hakkına tekrar kavuşan çocuk sayısı kaçtır?